

Power BI – vzorová hodina 3

Vzorečky v Power BI

Vytvořeno v rámci programu Microsoft Studentské Trenérské Centrum, dokončeno 31. 1. 2021

Autoři: Marek Šebek (marek.sebek@studentstc.cz)

Finalizace: Petr Lhotský (petr.lhotsky@studentstc.cz)

Úvodní informace

Vítejte u 3. vzorové hodiny – Vzorečky v Power BI. V této hodině se zaměříte na jednu z nejdůležitějších částí Power BI, která vám dále dokáže odhalit pravou podstatu a význam dat. Řeč bude o vzorcích, na které se podíváte v co možná nejpraktičtějším, intuitivním a chytlavém pohledu, s použitím jen té absolutně potřebné teorie. Po absolvování této vzorové hodiny budete schopni používat vzorce s vhodnými nástroji efektivně, a umět tak vytěžit z dat maximum.

Znalostní prerekvizity

- Základní dovednosti práce s Excelem, tabulkami a vzorci
- Absolvování dvou předchozích vzorových hodin na Power BI

Technické prerekvizity

- Microsoft 365 Apps
- [Power BI Desktop](#)

Probírané funkce

- Syntaxe vzorců
- Funkce DAX jako FILTER, IF, RELATED, CALCULATE a další
- Počítané sloupce
- Nová míra a Rychlá míra
- Kontext řádku a filtru

Očekávaný výstup

- Seznámení s jazykem DAX, s jeho syntaxí a se základními funkcemi tohoto jazyka a rozeznávání, které nástroje pro dané úkony kdy co nejefektivněji používat.

Odhad časové dotace

- 90 minut, 2 vyučovací hodiny

Věková doporučení

- 15 až 18 let (střední školy a víceletá gymnázia)

Obsah vzorové hodiny

Náplň vzorové hodiny.....	3
1. Co je DAX.....	3
2. Vzorce v jazyku DAX.....	4
3. Počítané sloupce.....	6
4. Nová míra a Rychlá míra.....	7
5. Tabulky ve vzorcích, IF a AND	10
6. Další užitečné vzorce.....	12
Závěr vzorové hodiny.....	13
Jak lze výsledek využít	13
Co by bylo možné přidat.....	13
Test na závěr a kam dál.....	13

Legenda

- odkaz na dokumentaci
- zajímavost, tip či rada
- shrnutí nejdůležitějšího

Náplň vzorové hodiny

1. Co je DAX

- ✓ DAX (Data Analysis Expressions) je jazyk používaný pro vyjádření vzorců ve službách a aplikacích jako Power BI nebo Excel. Používá se v mírách, počítaných sloupcích a tabulkách, které si během této vzorové hodiny představíme.
- ✓ Součástí jazyka DAX jsou funkce, operátory a konstanty. Díky nim můžeme vytvářet výpočty, a získávat tak nové informace z námi importovaných dat.
- ✓ Data můžeme do modelu importovat různými způsoby. Po importování do modelu jsou převedena na jeden z datových typů tabulkového modelu.
- ✓ Při využití dat modelu ve výpočtu se data po dobu výpočtu převedou na datový typ jazyka DAX. Při vytváření vzorce DAX určují výrazy použité ve vzorci datový typ vrácených hodnot.
- Pojdme si otevřít soubor "Vzorečky - výchozí soubor.pbix". V tomto souboru se nachází 3 tabulky, se kterými budeme pracovat. Obsahují různé informace k jednotlivým státům v určitém roce. Jsou to tyto 3 tabulky:
  - „income_GDP_capita“: HDP na obyvatele (roční v USD)
  - „life_expectancy_years“: střední délka života obyvatele
  - „total_population“: celkový počet obyvatel
- 💡 Možná, že zdrojové tabulky nejsou načteny zcela správně. Ví studenti, proč tomu tak je?
- 💡 Je to proto, že se po stažení změnila cesta k souboru. Jinou cestu mám na svém počítači já a jinou na vašem počítači zase vy. Power BI umí v současné době pracovat jen s absolutní cestou, a proto je nutné ji upravit na správnou odpovídající konkrétnímu počítači.
  - V panelu **Pole** kliknete na **tři tečky** u libovolné tabulky, vyberete **Upravit dotaz** a v **Editoru Power Query** zvolíte v nabídce **Použitý postup** první položku, tedy **Zdroj**.
  - Na tuto položku kliknete pravým tlačítkem a vyberete **Upravit nastavení**.
  - Zde pak změníte zdroj, tedy cestu k souboru, například pomocí tlačítka **Procházet**, aby byla správná, a zvolíte tlačítko **OK**.
  - Tento postup je potřeba opakovat pro každou tabulku, tedy každý dotaz vlevo.
- ✓ Podívejme se na jednotlivé typy dat, které DAX podporuje:

Datový typ	Popis
Celé číslo	Celá čísla bez desetinných míst
Desetinné číslo	Reálná čísla, mohou mít desetinná místa (omezeno na 17 míst)
Logická hodnota	Hodnoty „True“ nebo „False“ („Pravda“ nebo „Nepravda“)
Text	Datové řetězce (řetězce, čísla, kalendářní data jako text)
Datum	Datum a čas (všechna platná data od 1. ledna 1900)
Měna	Hodnoty s pevnou desetinnou čárkou (4 desetinná místa)
Není k dispozici	Prázdný datový typ (žádná hodnota)

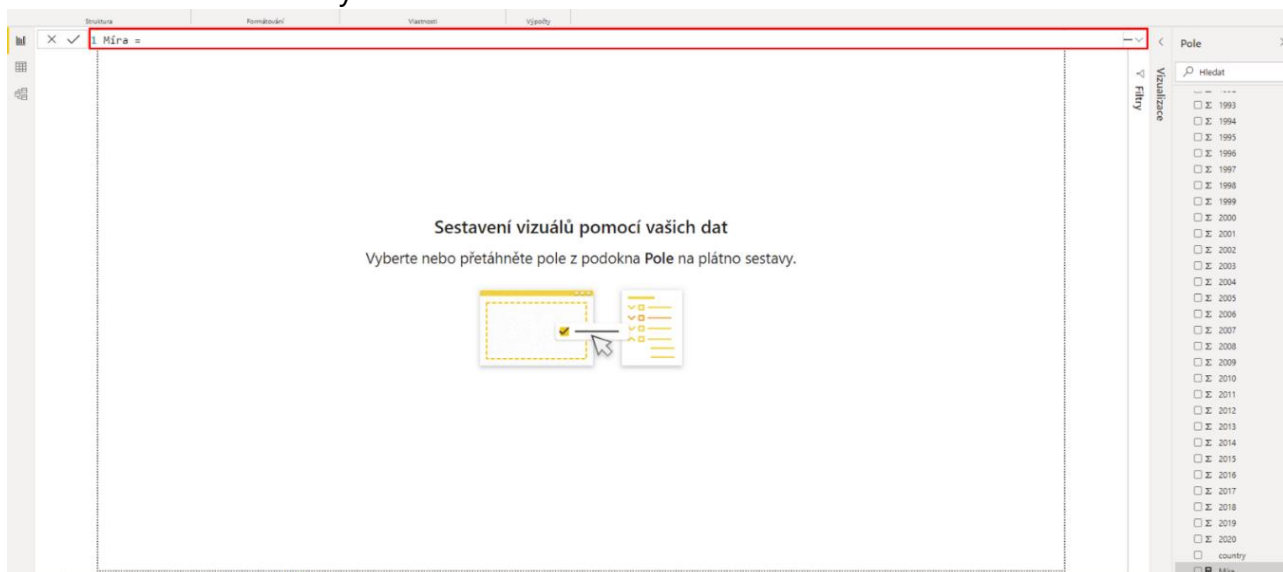
Tabulka 1: Datové typy jazyka DAX

- Datové typy můžeme měnit například u **Počítaných sloupců**, o kterých si povíme.

📖 Doporučuji podívat se na dokumentaci: [Přehled jazyka DAX – DAX | Microsoft Docs](#)

2. Vzorce v jazyku DAX

- ✓ V aplikaci Power BI existují stejně jako například v aplikaci Excel vzorce DAX, které hrají velkou roli. Používáme je v **Mírách** a **Počítaných sloupcích**, které si dále představíme.
- Pojdme se podívat na to, jak vlastně takový vzorec vytvořit, z čeho se skládá, jeho vychytávky a základní funkce:
- ✓ Vzorec zapisujeme do **Řádku vzorců**, který se nachází hned pod názvy skupin. **Řádek vzorců** se zobrazí při vytváření **Nové míry** nebo **Počítaného sloupce**.
- ✓ V samotném vzorci často použijeme definované DAX funkce, které nám s výpočtem značně pomohou. Vzorec můžeme upravovat kliknutím na danou míru nebo sloupec.
- 🔍 Zvětšit nebo zmenšit **Řádek vzorce** můžeme tím, že na něj klikneme a poté přidržíme Ctrl a otáčíme kolečkem myši.

Obrázek 1: Řádek vzorců | zdroj: Power BI

- Pojdme se podívat na syntaxi (skladbu nebo způsob zápisu) vzorců DAX. Syntaxe zahrnuje prvky, kterými jsou tvořeny samotné vzorce:

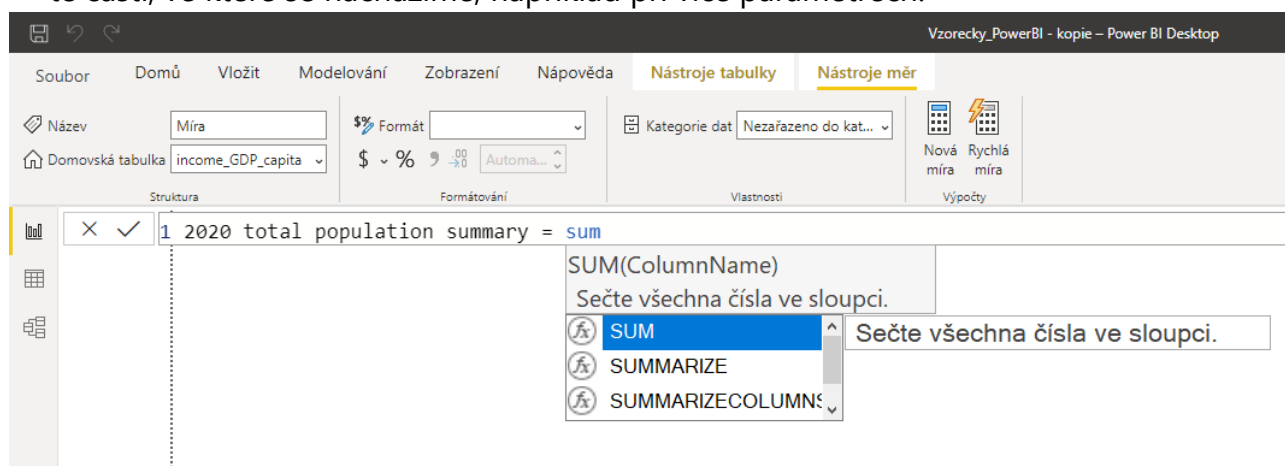
1 Celosvětová populace 2020 = SUM(total_population[2020])

A B C D E F G

Obrázek 2: Syntaxe vzorce | zdroj: Power BI

- **A:** Číslo řádku (vzorec může být víceřádkový)
- **B:** Název vzorce (náš vlastní, námi definovaný)
- **C:** Operátor = (označuje začátek vzorce)
- **D:** Funkce DAX jako SUM, DIVIDE, COUNTA apod.
- **E:** Závorky () obsahující samotný tzv. výraz
- **F:** Odkazovaná tabulka (nemusí být obsaženo, pokud odkazujeme na sloupec ve stejné tabulce, přesto se to ovšem doporučuje)
- **G:** Odkazovaný sloupec dané tabulky (v hranatých závorkách, pro rozpoznání, ve kterém sloupci má funkce výpočet/akci provést)

- ☞ Snažte se pojmenovávat jednotlivé prvky (názvy, tabulky,...) každodenním srozumitelným jazykem pro lepší porozumění, nejlépe anglicky.
- ☞ Vzorce nemusíme psát na jeden řádek, stiskem Shift + Enter vytvoříme nový řádek vzorce, do kterého můžeme psát. Kliknutím na šipku vedle řádku vzorce ho rozbalíme, abychom viděli celý víceřádkový vzorec.
- ☞ Power BI se nám snaží pomáhat několika způsoby. Nabízí nám při vytváření návrhy možných funkcí, kdy stačí stisknout klávesu Tab a název funkce s počáteční závorkou se dopíší za nás. Stejně platí i pro psaní názvů tabulek, sloupců,...
- ☞ Dále nám při samotném psaní pomáhá Power BI zobrazením syntaxe vzorce se zvýrazněním té části, ve které se nacházíme, například při více parametrech.

Obrázek 3: Pomoc se vždy hodí | zdroj: Power BI

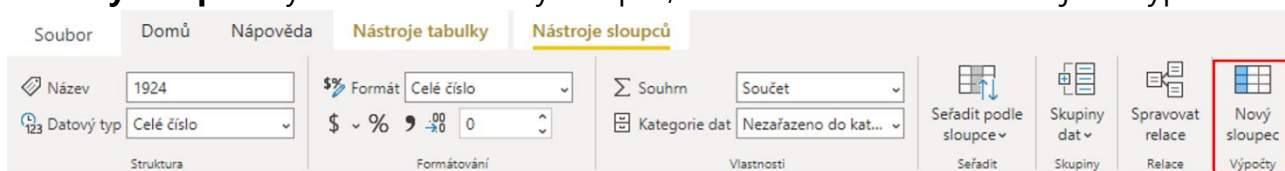
- ☞ Pokud název tabulky obsahuje mezery, nepovolené znaky apod., je potřeba název tabulky uzavřít do jednoduchých uvozovek ' '.
- ✓ Důležitým pojmem v rámci jazyka DAX je kontext. Existují dva typy:
  - **Kontext řádku:** Představme si ho jako aktuální řádek. Použije se, pokud vzorec obsahuje funkci filtrující či identifikující tento řádek. Funkce na všechny řádky použije jejich kontext. Nejčastěji se uplatňuje pro míry.
  - **Kontext filtru:** Představme si ho jako jeden nebo více filtrů použitých ve výpočtech určujících výsledek nebo hodnotu. Používá se společně s kontextem řádku. Kontext filtru můžeme například použít pro určení kontextu řádku a určení konkrétní hodnoty v tomto kontextu řádku.
- 📖 Doporučuji si přečíst tento článek, pokud se chcete o kontextu dozvědět více: [Přehled jazyka DAX – DAX | Microsoft Docs](#)
- Nyní se pojdme seznámit se základními funkcemi:
- ✓ V Power BI bylo k listopadu 2020 přes 250¹ funkcí, které nám jsou k dispozici. Pojdme si ukázat pár nejdůležitějších a jejich syntaxi. Díky nim budeme moci naše data prozkoumávat dále. Většinu z nich využijeme dále ve výpočtech, kde uvidíte jejich praktické využití.
  - **FILTER:** Vráti vyfiltrovanou tabulku představující podmnožinu původní.
    - Syntaxe: **FILTER(<tabulka>, <filtr>)**
  - **RELATED:** Vrací hodnotu z jiné tabulky v relaci s původní, ve které se vzorec nachází.
    - Syntaxe: **RELATED(<tabulka_a_sloupec>)**

¹ <https://docs.microsoft.com/en-us/dax/dax-function-reference> [zdroj: Microsoft, datum citace: 31. 1. 2021]

- **CALCULATE:** Vyhodnotí výraz v kontextu upraveného filtru.
  - Syntaxe: **CALCULATE**(<výraz>[, <filtr1>[, <filtr2>[, ...]]])
- **MIN:** Vrábí nejmenší hodnotu ze sloupce.
  - Syntaxe: **MIN**(<sloupec>)
- **MAX:** Vrábí největší hodnotu ze sloupce.
  - Syntaxe: **MAX**(<sloupec>)
- **AVERAGE:** Vrábí aritmetický průměr sloupce.
  - Syntaxe: **AVERAGE**(<sloupec>)

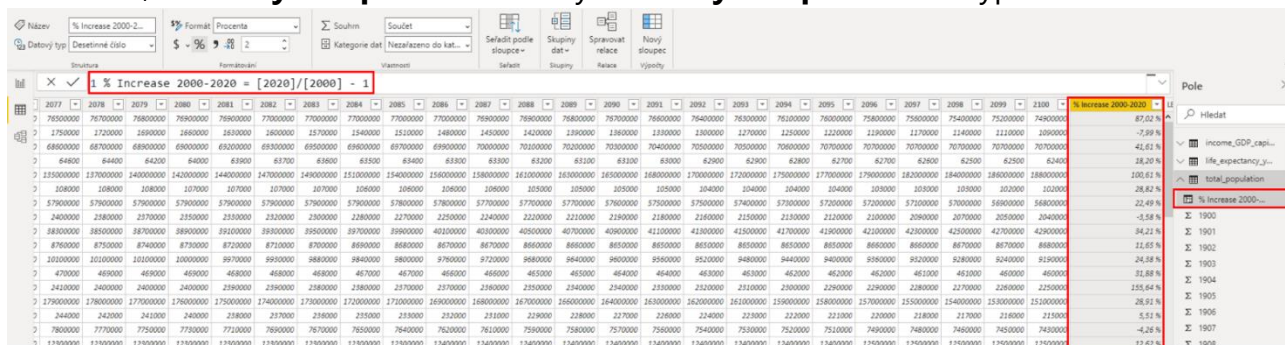
3. Počítané sloupce

- První možností, kde můžeme DAX vzorce zadávat, jsou **Počítané sloupce**.
- ✓ Jedná se o sloupec, který přidáváme do importovaných tabulek a ve kterém je použita logika pomocí funkcí a vzorců DAX.
- Vybereme model „total_population“. Přejdeme do zobrazení **Data**, následně vybereme na kartě **Nástroje tabulky** nebo **Nástroje sloupců** ze skupiny **Výpočty** (napravo) nástroj **Nový sloupec**. Vytvoří se nám nový sloupec, do **Řádku vzorců** zadáme jeho výpočet.

Obrázek 4: Nástroj Nový sloupec | zdroj: Power BI

- Nyní si ukážeme, že není při některých jednoduchých vzorcích používání DAX funkcí potřeba (případů není mnoho, přesto ale existují).
- ☞ Vzorec v **Počítaném sloupci**, který DAX funkce obsahuje, naleznete v sekci „Tabulky ve vzorcích, IF a AND“.
- Vypočítáme si nárůst obyvatel od roku 2000 do roku 2020 v procentech. Vzorec **pojmenujeme**, napíšeme znaménko = a následně již samotný vzorec. Použijeme jednoduché dělení **[2020]** a **[2000]** pomocí znaménka /. Vyjde nám celkové procento obyvatel z roku 2000 + nárůst. **Odečteme** tedy od vzorce jedničku (jakožto klasické celé číslo), aby se zobrazoval pouze samotný nárůst.
- Ve skupině **Formátování** změníme **Formát** na **Procenta**.
- Ve skupině **Struktura** můžeme dále měnit **Název** nebo **Datový typ**.
- ✓ Vzorec, **Počítaný sloupec** a zobrazený **Počítaný sloupec** budou vypadat takto:

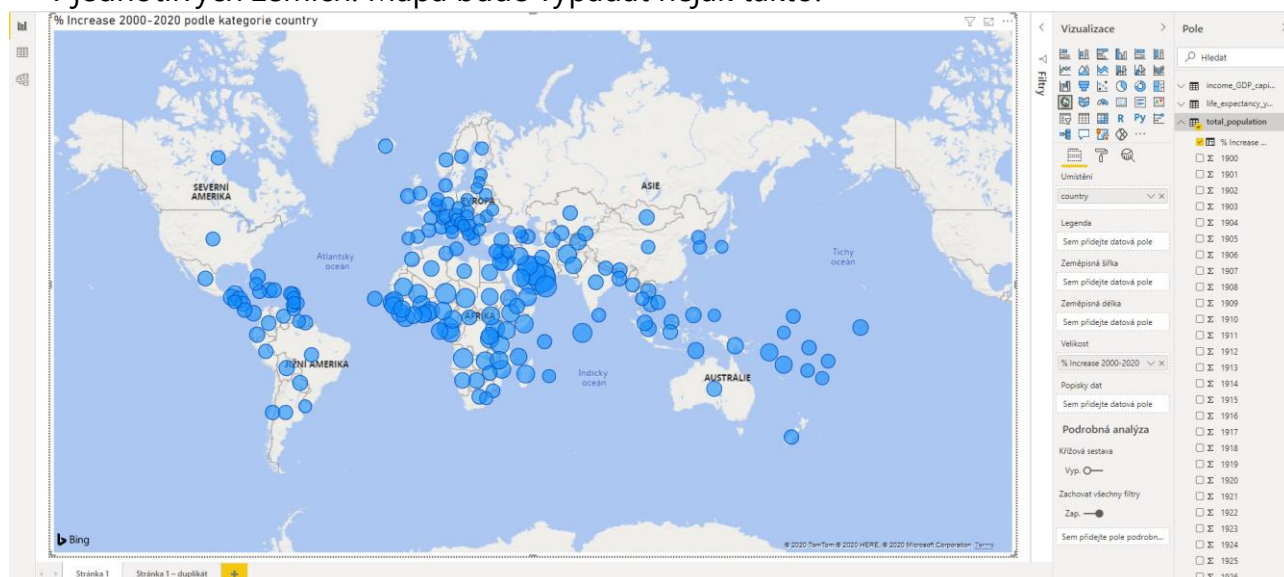

Obrázek 5: Ukázka samotného vzorce s okolním nastavením | zdroj: Power BI

- ☞ Mohli bychom také použít vzorec **DIVIDE**, pokud by mohlo nastat dělení nulou. Jinak jej není potřeba využívat, mimo jiné totiž prodlužuje dobu výpočtu.

- ☞ Obecně se doporučuje místo **Počítaných sloupců** používat **Míry**, pokud je to možné. Nemusíme tak fyzicky přepisovat data do modelu, ale stačí je pouze „virtuálně“ ukládat a použít je, až když je potřeba.
- Následně můžeme v sestavě výsledek vizuálně zobrazit, vezmeme tedy **Počítaný sloupec** a vložíme ho. Vyberte si, která vizualizace se vám líbí nejvíce.
- ☞ Pro naši ukázkou zvolím **Mapa**, dám **Počítaný sloupec** do pole **Velikost**. Poté vezmu sloupec „country“ a nastavím ho jako **Umístění**. Zobrazí se nám mapa, na níž můžeme vidět nárůst v jednotlivých zemích. Mapa bude vypadat nějak takto:

Obrázek 6: Graf s procentuálním nárůstem počtu obyvatel mezi lety 2000 a 2020 | zdroj: Power BI

- 📖 Pro další příklady doporučuji následující video (v angličtině): [Measures vs Calculated Columns - \(1.4\) Ultimate Beginners Guide to DAX 2019 - YouTube](#)

4. Nová míra a Rychlá míra

- ✓ Míry si představme jako virtuální uložený výpočet, který se nenachází fyzicky v samotném modelu/tabulce. Při vytvoření se „uloží“ do tabulky, ve které se právě nacházíme. „Aktivuje se“ pouze tehdy, když je míra využita v některém z výpočtů nebo dalších úkonů.
- ☞ Vytvořené míry lze použít jako argumenty ve vzorcích jiných měr, což se nám může hodit.
- Pojdme si nějaké míry vytvořit:
- Vytvořme si míru, která nám vyfiltruje všechny země s více než 10 miliony obyvatel a následně z nich vytvoří průměr HDP na obyvatele v roce 2020. Je potřeba zajistit, aby byly relace správné, a správně tak na sebe odkazovaly tabulky.
- Pro přehlednost půjdeme do zobrazení **Sestava**. Na kartě **Domů** nebo **Modelování** klikneme na **Nová míra**. Otevře se nám pole pro vepsání vzorce.
- Vzorec **pojmenujeme** a vložíme funkci **CALCULATE**. Ta vrátí hodnotu výpočtu s použitím námi vytvořeného filtru.
- Napíšeme náš výraz. Tím bude výpočet průměrného HDP. Použijeme funkci **AVERAGE**.
- Vybereme sadu „income_GDP_capita“ obsahující potřebná data a do hranatých závorek napíšeme sloupec **[2020]**. Power BI nám radí, které tabulky a sloupce můžeme použít.
- Oddělíme čárkou (v anglickém rozhraní středníkem) a vytvoříme filtr pomocí funkce **FILTER**.
- Do funkce **FILTER** napíšeme tabulku obsahující data: „total_population“. Oddělíme čárkou a napíšeme název sloupce s tabulkou, který chceme filtrovat: „total_population[2020]“.

- Následuje logika, pomocí které budeme filtrovat. V našem případě **>1000000**.
- ☞ Samozřejmě se nemusí jednat o číslo, může zde být dosazen textový řetězec, datum,...
- ✓ Náš vzorec by měl vypadat takto (může být v jednom řádku, pro přehlednost je v ukázce zvoleno více řádků):

```

1 Average GDP/capita for 10+ mil =
2 CALCULATE(
3     AVERAGE(income_GDP_capita[2020]),
4     FILTER(total_population,total_population[2020]>10000000)
5 )

```

Obrázek 7: Víceřádkový vzorec | zdroj: Power BI

- ✓ Takto vypadá varianta v jednom řádku, zápis je naprosto totožný, liší se jen vzhledově:

```

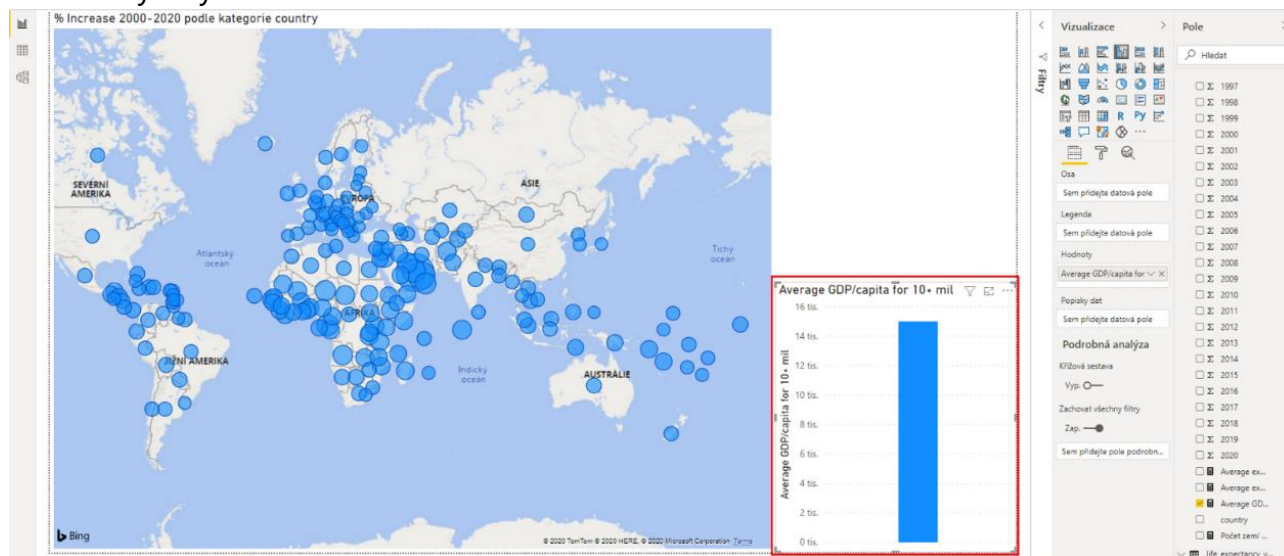
1 Average GDP/capita for 10+ mil = CALCULATE(AVERAGE(income_GDP_capita[2020]),FILTER(total_population,total_population[2020]>10000000))

```

Obrázek 8: Jednořádkový vzorec | zdroj: Power BI

- ☞ Míru poznáme podle ikony kalkulačky, která se vedle ní nachází.

- Původní mapu zmenšíme (můžeme také v dolní liště kliknout na +, a vytvořit tak novou stránku s čistým plátnem).
- Vezmeme míru a vložíme ji do oblasti plátna.
- ✓ Zobrazí se nám graf ukazující průměrné HDP v dolarech pro vyfiltrované země s více než 10 miliony obyvatel:

Obrázek 9: Zvýrazněný vložený graf zobrazující průměrné HDP pro země s 10+ miliony obyvatel | zdroj: Power BI

- Dále si pojdme vymodelovat projev 1. světové války a pandemie španělské chřipky na průměrný světový střední věk obyvatel.
- Budeme postupovat jako v předchozím příkladě a použijeme stejné funkce. Vytvoříme dvě míry. Obě budou používat funkce **CALCULATE**, **AVERAGE** a **FILTER**.
- ✓ První bude počítat střední věk v roce 1914 pro státy s více než 10 miliony obyvatel, její vzorec bude tedy vypadat takto:

```

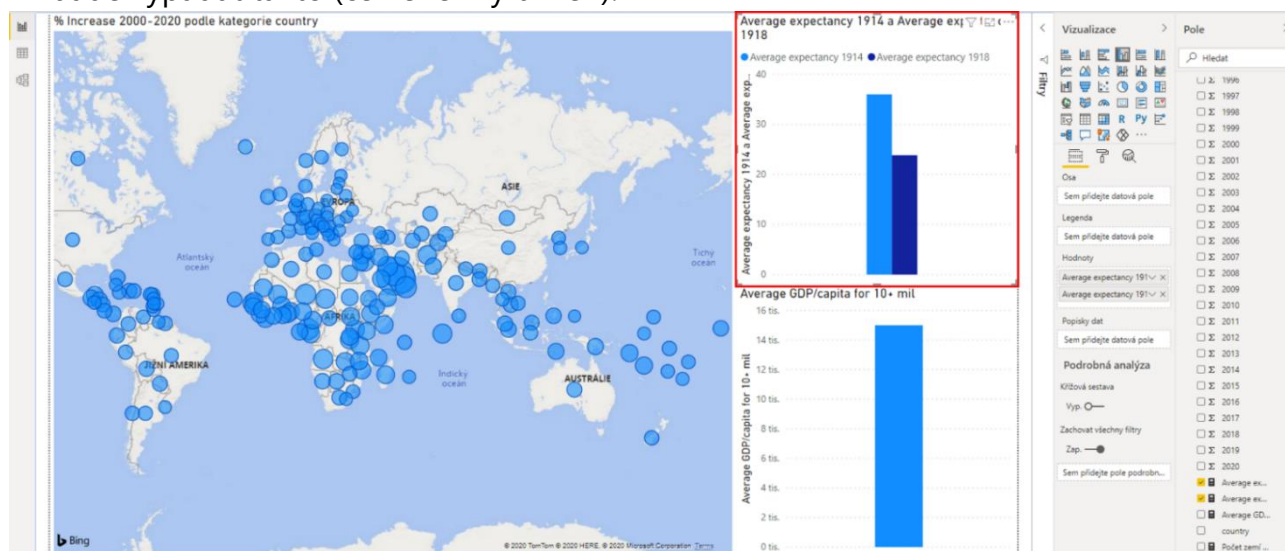
1 Average expectancy 1914 = CALCULATE(AVERAGE(life_expectancy_years[1914]),FILTER(total_population,total_population[1914]>10000000))

```

Obrázek 10: Vzorec výpočtu středního věku v roce 1914 pro země s více než 10 miliony obyvatel | zdroj: Power BI

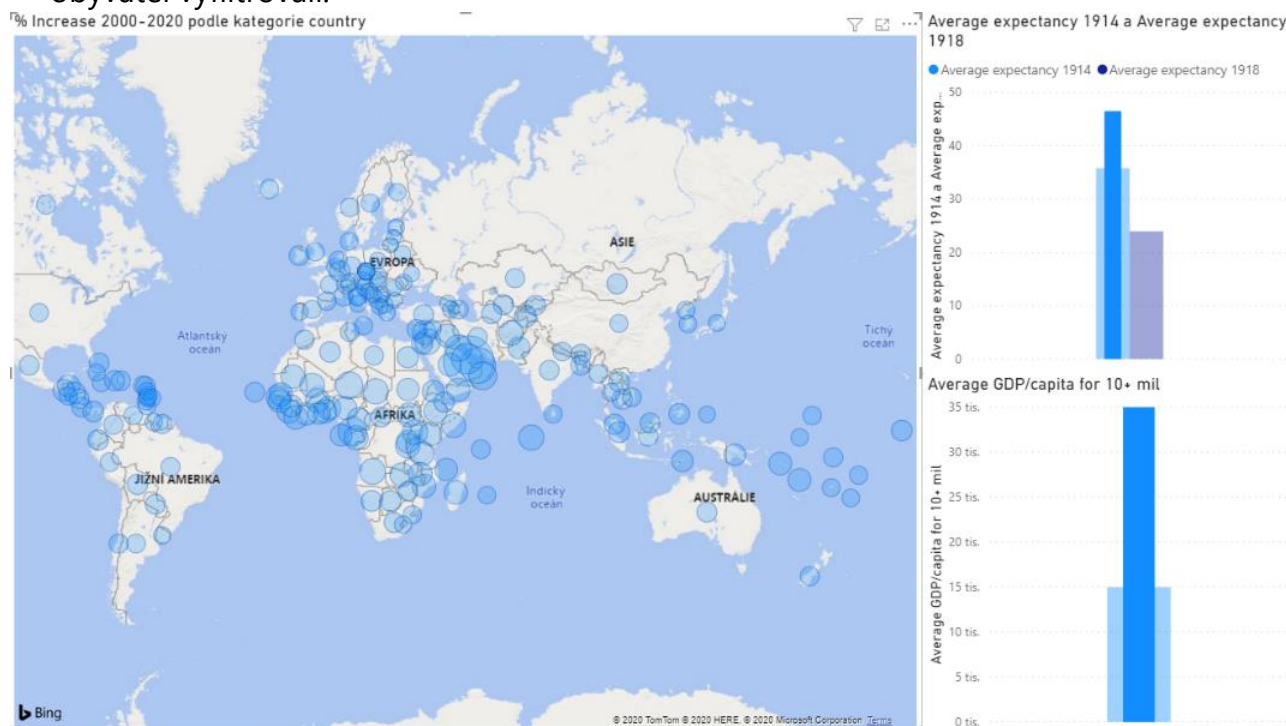

- ✓ Druhá pro rok 1918. Následně obě míry vložíme v grafu do **Hodnot**. Vložený graf do plátna bude vypadat takto (červeně zvýrazněn):

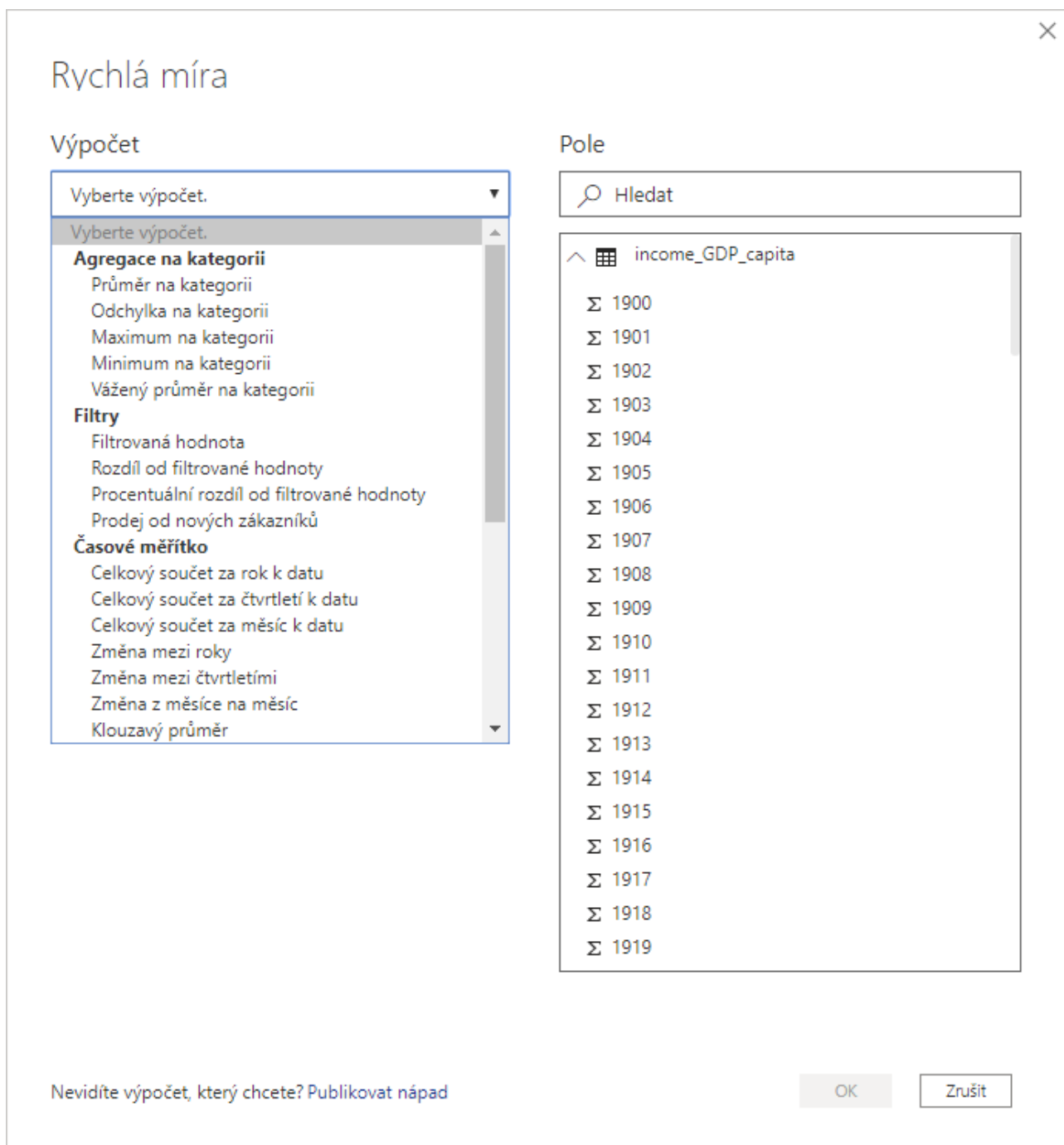
Obrázek 11: Zvýrazněný graf zobrazující průměrný rozdíl středního věku mezi rokem 1914 a 1918 | zdroj: Power BI

- ☞ Samozřejmě můžeme graf dále přejmenovávat a upravovat.
- ✓ Nyní již máme vytvořený plně funkční dashboard s třemi výpočty zobrazenými v grafech.
- Navíc můžeme v mapě kliknout na jednotlivé státy, a zobrazit tak informace v grafech přímo pro ně. Pozor, platí pouze pro státy s více než 10 miliony obyvatel. Ostatní se v sloupcových grafech zobrazí bez zvýraznění, protože jsme z nich státy s nižším počtem obyvatel vyfiltrovali.

Obrázek 12: Vzhled grafů po vybrání České republiky na mapě | zdroj: Power BI

- ☞ Mohli jste si všimnout nástroje **Rychlá míra**. Ten můžeme použít pro snadné provádění častých náročných výpočtů.
- Na základě zadaného vstupu v dialogovém okně se automaticky pomocí DAX příkazů vypočítá hodnota bez toho, aniž bychom napsali jedinou část samotného vzorce.

Obrázek 13: Okno nástroje Rychlá míra | zdroj: Power BI

- **Rychlou míru** můžeme vytvořit stejně jako **Novou míru** ve skupině **Výpočty** (lze také kliknout na **tři tečky** vedle jakékoli položky v panelu **Pole** a vybrat **Nová rychlá míra**).
  - Zobrazí se okno **Rychlé míry**, zde vybereme námi požadovaný výpočet a doplníme potřebné hodnoty přetáhnutím (drag and drop) měř, sloupců,... do jednotlivých polí.
- 📖 Více o tomto nástroji naleznete zde: [Běžné a náročné výpočty pomocí rychlých měř - Power BI | Microsoft Docs](#)

5. Tabulky ve vzorcích, IF a AND

- Pro některé výpočty budeme chtít kombinovat různé tabulky do jednoho vzorce. Pojdme si ukázat, jak na to.
  - Budeme používat vzorec **RELATED**. Ten vrací hodnotu, která je v relaci s aktuálním řádkem.
- 💡 Je potřeba, aby byly tabulky navzájem správně propojeny.

- Chceme zjistit, které státy s více než 30% nárůstkem obyvatel mezi lety 2000 a 2020 mají střední věk obyvatel větší než 70 let v roce 2020. Vzorec nám vrátí hodnotu **Pass** (neboli „TRUE“ či „PRAVDA“), nebo **Fail** (neboli „FALSE“ či „NEPRAVDA“).
- ✓ Použijeme více funkcí: **IF**, **AND** a **RELATED**. Ukažme si postup, jak vzorec zapsat:
- V zobrazení **Data** přejdeme do tabulky „total_population“. Z karty **Nástroje tabulky** nebo karty **Nástroje sloupců** ze skupiny **Výpočty** klikneme na **Nový sloupec**.
- Vzorec pojmenujeme, v našem případě takto: „LE>70 and PI>30%“. Za znaménko = napíšeme první funkci, již bude **IF**. Při splnění zadaných podmínek vrátí hodnoty zadané v **TRUE**, při nesplnění hodnoty zadané ve **FALSE** (Booleova logika).
- Po napsání „IF(“ se dostáváme do části „logical_test“. Zadáme, co chceme ověřit. Budeme ověřovat 2 parametry:
  - Zdali má stát přírůstek obyvatel větší než 30 %
  - a zároveň střední věk obyvatel větší než 70 let.
- Použijeme proto funkci **AND**, která platí právě tehdy, když jsou obě podmínky **TRUE**.
- Vybereme tabulku a sloupec s výpočtem nárůstu obyvatel a ihned za něj parametr, první hodnotu, která se má ověřit, a parametr ukončíme čárkou:
- ✓ **'total_population'[NÁZEV SLOUPCE]>0.3**
- 🔗 0.3 představuje 30 %, číslo je potřeba na desetiny rozdělit tečkou.
- Zadáme druhý parametr. Ten se ale nachází v jiné tabulce. Použijeme proto funkci **RELATED**. Do ní napíšeme název tabulky a sloupce „'life_expectancy_years'[2020]“.
- Funkci **RELATED** ukončíme uzavřením závorky. Napíšeme, co má platit, tedy porovnání.
- Následuje ukončení funkce **AND** a čárkou ukončíme část „logical_test“.
- ✓ Druhý parametr tedy bude vypadat takto: **RELATED('life_expectancy_years'[2020])>70**
- Nyní stačí zadat, co má vzorec vrátit při „PRAVDA“, a co při „NEPRAVDA“.
- Pro „Pravda“ zvolíme „**Pass**“, pro „Nepravda“ pak „**Fail**“ (text musíme psát do uvozovek).
- Celý vzorec ukončíme závorkou).
- ✓ Vzorec bude vypadat takto:

```

1 LE>70 and PL>30% = IF(
2     AND(
3         'total_population'[% Increase 2000-2020]>0.3,
4         RELATED('life_expectancy_years'[2020])>70
5     ),
6     "Pass",
7     "Fail"
8 )

```

Obrázek 14: Víceřádkový vzorec | zdroj: Power BI

```

1 LE>70 and PL>30% = IF(AND('total_population'[% Increase 2000-2020]>0.3,RELATED('life_expectancy_years'[2020])>70),"Pass","Fail")

```

Obrázek 15: Jednořádkový vzorec | zdroj: Power BI

- 💡 Hodnotou FALSE a TRUE nemusí být pouze textový řetězec, můžeme zde zadávat data, čísla a další vzorce s výpočty, jejichž hodnota se má po rozhodnutí „PRAVDA“/„NEPRAVDA“ vrátit.
- 💡 Stejně tak můžeme porovnávat výsledky výpočtů mezi sebou.

6. Další užitečné vzorce

- **AND:** Zkontroluje pravdivost obou argumentů (a zároveň), při platnosti obou vrátí hodnotu **TRUE**, v opačném případě **FALSE**.
  - Syntaxe: **AND(<logika1>, <logika2>)**
  - Logika jsou hodnoty, které chceme otestovat. Například je-li střední věk daného státu v roce 2020 > 70 a zároveň má ve stejném roce počet obyvatel > 10 milionů.
- **IF:** Zkontroluje podmínku, vrátí hodnotu **TRUE**, pokud platí, nebo **FALSE**, pokud neplatí.
  - Syntaxe: **IF(<logický_test>, <hodnota_pravda>, <hodnota_nepravda>)**
  - Do „logický_test“ zadáme podmínku, kterou chceme ověřit. Následně vkládáme hodnotu, která je vrácena při platnosti, a hodnotu při neplatnosti podmínky.
- **DIVIDE:** Používá se pro řešení případu dělení nulou.
  - Syntaxe: **DIVIDE(<čitatel>, <jmenovatel>, <alternativní_výsledek>)**
  - Do „alternativní_výsledek“ vkládáme hodnotu, kterou chceme vrátit v případě, že dojde k dělení nulou, což je matematicky nedefinovaný aritmetický výsledek.
- **SUM:** Sečte všechna čísla ve sloupci.
  - Syntaxe: **SUM(<sloupec>)**
- **COUNTROWS:** Vrátí počet řádků v tabulce.
  - Syntaxe: **COUNTROWS(<tabulka>)**

📖 Seznam ostatních funkcí naleznete v oficiální dokumentaci: [DAX function reference – DAX | Microsoft Docs](#)

Závěr vzorové hodiny

Jak lze výsledek využít

- 🔗 Zjišťování souvislostí mezi daty o jednotlivých státech, nemusí zdaleka zůstat jen u informatiky, ale analýza a porovnávání se hodí i do zeměpisu či společenských věd.
- 🔗 Základní vzorce, které jsme si ukázali na intuitivnějších příkladech, lze využít i v jiných projektech nástroje Power BI.
- 🔗 Jak by měl výsledek vypadat, naleznete v příloženém souboru „Vzorečky - ukázka výsledku.pbix“. Tento soubor lze jakkoli využít a rozšířit o další výpočty, grafy i sestavy.
  - Nicméně doporučuji, jako na začátku této vzorové hodiny, i zde zkontrolovat, zda importované zdroje vedou na správné umístění souboru aplikace Excel, a pokud ne, pro dotazy tuto cestu v Editoru Power Query upravit (viz část „Co je DAX“).

Co by bylo možné přidat

- Data jsou získána z webu [Gapminder.org](https://gapminder.org). Naleznete zde spoustu dalších dat, která můžete použít. Zde je několik nápadů, které byste mohli přidat:
  - 🔗 Projev 2. světové války a dalších období:
    - Ukázali jsme si dopad 1. světové války na střední délku života obyvatel.
    - Zkuste pomocí funkcí získat data, díky kterým přehledně zobrazíte dopady významných událostí na společnost.
  - 🔗 Co bychom dělali bez lesů:
    - Stáhněte a nahrajte model „Forest coverage“.
    - Zobrazte na grafu státy, které ztratily za posledních 20 let více než 1 % ze svého celkového území, které bylo původně pokryto lesy/pralesy.

Test na závěr a kam dál

- 📖 [Kvíz v Microsoft Forms](#)
- 📖 [Další vzorová hodina](#)
- 📖 [Dejte nám zpětnou vazbu](#)